

lang Vej til Jærnvejsstationen og derpaa køre den lange Strækning paa Jærnbanen, og det bliver endnu uheldigere, naar man, som Flertallet vil, flytter Valgstedet fra Mørke til Hornslet, der ligger endnu længere borte Syd paa. Derimod er det, som det er oplyst af det ærede Medlem, langt lettere for Folk fra Rougsø Herred at komme til Randers ved at sætte over Randers Fjord paa en Færge og saa køre det Stykke Vej til Randers, der jo ogsaa er deres Købstad. Jeg synes derfor, at det ærede Medlems Endringsforslag vilde være i hele Befolkningens Tarv, og at det i hvert Fald er uheldigt at lægge Valgstedet lænere Syd paa, end det allerede er, ved at flytte det fra Mørke til Hornslet. Jeg kan derfor ikke slutte mig til Flertalsforslaget desangaaende, og det undrer mig noget, at Flertallet har villet fastholde det, thi hidtil har det været en Grundsatning ved Valgstedernes Placering, at man kun gik ind paa saadanne, hvorom der var fuldstændig Enighed. Med Hensyn til det Forslag som er stillet af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (B. Holm) angaaende Lovens Begrænsning til to Aar, kan jeg ikke se andet, end at det vilde være et Fortrin, hvis det kunde blive vedtaget, da det vilde lægge et bestemt Tryk paa inden to Aar at enes om en anden Ordning. Kunde det ikke naas i Løbet af to Aar, kunde man jo forlænge Lovens; men Tidsbegrænsningen vilde have sin tvingende Betydning til at komme bort fra den høist uheldige Ordning, som ved dette Lovforslag bliver truffen. Derimod kan jeg ikke se, at der er nogen Binding ved, at der i Lovens Titel kommer til at staa „midlertidig Lov“. Vi have desværre haft altfor mange midlertidige og foreløbige Love, som ikke have svaret til deres Titel, og det vilde sikkert kun blive et falsk Skilt, som jeg for min Part ikke kunde ønske sat paa Lovens, saakfremt den ikke blev indskrænket til at gælde for to Aar.

Med Hensyn til selve Lovforslaget er min Stilling uforandret den, at jeg ikke kan indse andet end, at den er i Strid med Grundloven baade med Hensyn til Antallet af Medlemmer og med Hensyn til Fordelingen i de enkelte Kredse. Det undrer mig, at nogen kan sige, at det skulde være noget nyt, at jeg har gjort dette gældende, thi det har jeg gjort gældende siden 1880—81 og i hele taget saa længe, jeg har siddet i dette Ting. Naar den ærede Ordfører henviser til min Stilling i 1870—71, har han aldeles misforstået den. Jeg skal ikke komme ind paa at citere, hvad der blev sagt, men jeg skal kun henvise dem, der ønske at se det, til

Tidenden for 1871—72, Sp. 4048. Det vil der ses, at jeg har haft den samme Stilling den Gang som senere, og ligeledes vil det kunne ses af Forhandlingerne, at den Dagsorden, der blev vedtaget i 1871—72, udtruffelig blev forklaret af Ordføreren som en Dagsorden, der kun gjaldt for den Tid og de daværende Forhold. Da Sagen igen kom for i 1873—74, optog han ikke denne Dagsorden, men en anden, der gik i væsentlig anden Retning, og siden den Tid har denne været Grundlaget for Folketingsflertallets Stilling i denne Sag. Den ærede Ordfører sagde ganske vist, at der var ingen Tvivl om Rigtigheden af hans Fremstilling, men jeg vil lige saa bestemt hævde, at det er utvivlsomt, at hans Fremstilling er urigtig, og det tør jeg vel have nogen Mening om, efter som jeg har været valgt til Ordfører i en lang Række Aar i denne Sag og baade i Betænkninger og i Tinget udtalt mig i Overensstemmelse med det, der var Grundlaget, nemlig Dagsordenen fra 1874, og den ærede Ordfører og hans nærmeste Meningsfæller have selv været med til at sætte mig ind i Udvalgene og til at stemme for det Forslag, jeg som Ordfører stillede her i Salen.

Den ærede Minister mente, at jeg havde stillet Paradokses op i denne Sag, og navnlig da den, at ved denne Lov forandres Grundloven. Jeg tvivler om, at jeg har sagt det, og har jeg sagt det, har jeg naturligvis kun ment, at det var de omhandlede Forhold, som bleve forandrede uden Hensyn til Grundloven. Jeg har naturligvis meget vel vidst, at man ikke kunde forandre Grundlovens Paragraffer uden ad grundlovmæssig Vej, men det, man har villet er jo ikke at forandre Grundloven, men at ordne disse Forhold efter et løst Skøn, et rent vilkaarligt Skøn uden at bindes af Hensyn til, hvad Grundloven byder, og dette er, om man vil, ikke at forandre Grundloven, men at bryde Grundloven. Det er et Udtryk, som er haardt, og som maatte ikke i tidligere Aar har været brugt, men det har været sagt tit nok og længe nok, at et Forslag som det foreliggende ikke stemmede med Grundloven, hverken med dens Ord eller dens Mening, og det gaar jo dog ud paa det samme. Vil man saa alligevel gaa hen og ordne det paa en saadan Maade, er det et Grundlovsbrud, og dette have vi heller ikke været i Tvivl om, naar vi have set, at Grundlovens §§ 25 og 49 paa lignende Maade ere blevne satte til Side og de der omhandlede Forhold ordnede uden Hensyn til Grundlovens Bestemmelser. Ganske vist ere Grundlovens Ord ikke forandrede ved dette Forslag, men de blive, som jeg har sagt tidligere, derved kun en tom Skål,